

Framgångsrik undervisning och ledarskap i "besvärliga" klasser och skolor

En översikt

Föreläsare: Stefan Hertz

www.stefanhertz.se

1

Vem är jag

Utbildad SO lärare
Pappa
Lärarytbildare
Skolutvecklare
Coach
Licensierad föräldringsledare
Föreläsare
Författare

2

Vad är en skola?

Vad har ni för bild?
Vad har tror ni att föräldrarna har för bild?
Vad har tror ni att eleverna har för bild?

Vi behöver presentera vår bild av skolan för föräldrarna och eleverna

- Varje dag
- Varje lektion
- I all vår kommunikation till föräldrarna och eleverna och inom vår skola

Om vi som jobbar i skolan inte presenterar skolan, så skapas andra individuella bilder. Det är vi som är utbildade för vår verksamhet. Det är även vår arbetsplats

3

Skolan är en lärandearena

Skolan behöver en vision – en riktning

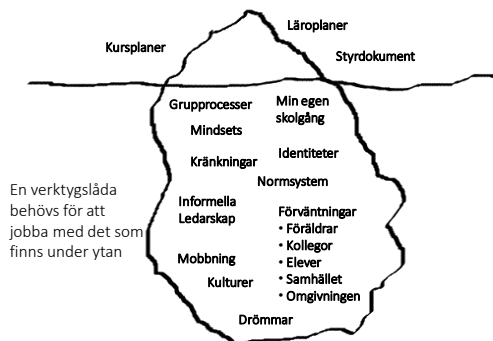
Det krävs även metoder och verktyg för förändring

Det går att skapa förändring i enskilda klasser och grupper, där var och en arbetar på sitt sätt i sina klasser. Men...

Skolan tjänar på att ha ett gemensamt synsätt, en gemensam vision och tanke på hur lärandearenan skapas och upprätthålls. Eleverna behöver uppfatta oss lärare som ett team.

4

Isberget (Vad finns under ytan?)

5

Två huvudgrupper av elever i gruppen/klassen

Medkulturen - De elever skolan fungerar för.

Motivet till att gå i skolan är att få betyg och gå vidare i jobb eller studier.

Motkulturen – De elever som skolan inte fungerar för.

Skolan är till för att träffa kompisar och ha roligt

Det som styr dessa olika kulturer är KASAM. Känsla av sammanhang.

- 1) Begriplighet
- 2) Hanterbarhet
- 3) Meningsfullhet

6

Undervisningen och skolan behöver utveckla elevernas KASAM

Begripligheten

Hanterbarheten

Meningsfullheten

De är drivkrafter som eleverna har nytta av både i skolan och i framtida liv.

7

Tre olika fokus kring ansvar

Några begrepp:

"My business" Det är jag som måste vara en del av förändringen och ta mitt ansvar.

"Your business": Det är någon annans fel, problem eller ansvar. Om inte....

"God's business" Det ligger helt utanför min, vår eller andras makt/påverkan. Till exempel vädret, sjukdomar, diagnoser, m.m. Så är det!, jag har en sådan otur jämt!

Hur ser det ut för dig? Var lägger du oftast fokus?

8

Främjande faktorer på skolan

- Trygg skol och klassrumsmiljö
- Tydlig riktning och ansvarstagande
- Synligt ledarskap från rektor och lärare
- Tydliga mål och förväntningar
- Samarbetsklimat - arbete mot gemensamma mål

I undervisningen och i klassrummet

- Lärare som har en bred arsenal av metoder och verktyg samt god ämneskunskap. De har en varierad undervisning
- Lärare som har kunskap om hur lärande går till
- Lärare som är relationsbyggande
- Lärare som utgår ifrån elevers individuella behov
- Lärare som tror på elevernas potential för lärande
- Lärare som samarbetar med andra lärare

9

Åhörarkopior Stefan Hertz föreläsning Expomedia konferens Psykisk (O) Hälsa - Samhällets barn & unga 2019

Fyra fack för framgång	
Metod	Mål
Träna både dig själv och eleverna i olika metoder. Här ökar vi hanterbarheten.	Det behöver betyda någonting för mig/den som ska skapa förändringen. Om inte jag, eleven eller skolan har ett tydligt mål skapas ingen förändring.
Mitt ansvar	Möjligt
Avgörande komponent. Om det egna ansvaret inte finns där så finns det ingen drivkraft. Ansvaret för resultatet ligger då på någon annan. Gäller både lärare och elever.	Skapa bilder av att det är möjligt. Då kan man sätta delmål. Motivationsskapande. Om eleverna och vi själva i skolan ser möjligheterna ökar meningsfullheten att genomföra och slutföra ett mål

10

Ledarskap på många nivåer
Rektors ledarskap Lärares ledarskap
Om rektor ger förutsättningar, riktning och mandat till lärare att skapa förändring i sitt klassrum, kan skolan förändras klassrum för klassrum.
Det kräver att alla vuxna är i "my business" och att de samarbetar med elevernas bästa i fokus
Hela skolans miljö måste involveras i förändringsarbetet

11

Ledarskap i skolan och i klassrummet
Att vara lärare är att vara chef och ledare för en grupp som ska nå mål.
Vad är skillnaden mellan en chef och en ledare?
<ul style="list-style-type: none">• En chef har en formell position, mandatet från ledningen att bestämma över t.ex. en grupp.• En ledare behöver inte ha en formell position utan har gruppens och individens mandat att leda.• En grupp söker alltid en ledare, om den formella inte uppfyller gruppens krav/önskemål och behov, utser gruppen en informell ledare.
Erövra mandatet att leda individen och gruppen. Bli gruppens ledare.

12

För att bli en bra ledare behöver man bland annat följande:

- En god självkänedom och vara lyhörd.
- En god förmåga att se orsaker till beteende hos både individ och grupp.
- Förstå hur grupper fungerar och hur man får gruppen med sig
- Utgå ifrån värderingsprinciper som är väl befästa hos en själv.
- Ha en tydlig bild av vad man vill uppnå och varför
- Vara proaktiv, kunna observera och förstå vad som behöver göras, helst innan det hänt.
- Förmåga att kunna kommunicera effektivt i konkreta termer.
- Förmåga att se det osynliga/det som sker under ytan.
- Ha kunskapen och förmågan att agera utifrån det man upptäckt.
- Kunna använda gruppen som draghjälp.

13

Hur ser mönstret ut i gruppen?

Se under ytan

- Undersök hur blickar, kroppsspråk, kommentarer sprids i klassrummet.
- Vilka belöningsystem finns internt i gruppen? Skratt, beröm, uppskattning och vid vilka tillfällen/situationer? Får man högre status vid vissa aktiviteter?
- Finns det en informell ledare i gruppen? Vilka styrmetoder har den?
- Finns det härskartekniker i gruppen, vilka riktar sig de mot?
- Se eleverna på fler arenor: Titta i matsalen, på rasten, i korridoren, på idrottslektionerna, i slöjden
- Analysera och sätt in åtgärder, riktade mot målet

14

Vad behöver olika elever i klassen för ledarskap och hjälp från dig som ledare utifrån vad de hitintills visat?

Coachande ledarskap

Motiverande ledarskap

Kan och vill	Kan, men vill inte
Kan inte, men vill	Kan inte och "vill" inte

Tränande ledarskap

Styrande ledarskap

15

Skapa en arena för lärande i ditt klassrum

Så här vill jag ha det i mitt klassrum!

Bestäm dig! Skriv ned för dig själv hur du vill ha det och varför!

Klassrumsaktiviteter som leder mot:
1) Kunskapsmålen
2) De sociala målen

Lista och skriv ned vilka aktiviteter/beteenden som du förväntar dig i klassrummet.

Gräns vid dörren

Rast

16

Hur skapar man förutsättningar för undervisning i helklass?

Träna in att klassrummet är ett rum för lärande.

Skapa ett mönster som eleverna kan följa. Det skapar trygghet att de vet hur det ska vara. Mönstret skapar även förutsättningar för lärande.

Inled lektioner med ritualer(start och avslutning) och rubriker som anger lektionens innehåll. Rubriker som är likadana varje gång

Skapa trygghet för eleverna genom förutsägbarhet

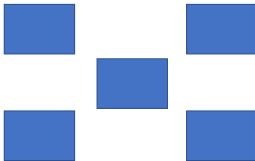
Utveckla din undervisning så att eleverna klarar målen

17

Skapa en klassrumsmiljö som underlättar lärandet och kommunikationen i klassrummet

Placering för ett gemensamt lärande. Aktivera eleverna som lärsurser till varandra. Möjliggör att växla mellan individ och gruppundervisning.

Basgrupper

EPA - metoden

18

Eleverna behöver tränas i metoder för lärande

Ex. Träning att ta emot instruktioner och anteckna:

- Nu tränar vi på att lyssna och anteckna: i 5 min -10 min – 15 min – 20 min. Jag pratar – Ni antecknar. Öka tiden succesivt.

Ex. Träning i att arbeta i grupp:

- Nu tränar vi på att arbeta i grupp med en gemensam uppgift i 5 min – 10 min – 15 min – 20 min. Alla deltar i arbetet. Så här deltar man...

För att vi ska kunna träna effektivt behöver ni komma i tid och ha med er: Penna, bok, material...

A - B - C Förstärk de positiva framgångarna. Lyft upp de som gör rätt, skapa ett mönster. Lägg fokus på det positiva. Fira framgångarna!

19

Lektionsinnehållet – Bra saker att tänka på

Entrenceticket - Svarar på vad lektionen syftar till.

Nu har vi 40 minuter på oss att lära oss så mycket som möjligt...

- Varför är vi här – Varför ska vi hålla på med det här under lektionen?
- Hur ska vi arbeta för att få ut så mycket som möjligt av lektionen?
- Vad behöver vi för att lära oss?
- Vad behöver vi varandra till för att lära oss mer än vi kunde innan?
- Vilken roll ska jag ha som pedagog, du som elev?
- Hur ska vi lära oss av varandra?
- Vad behöver vi av varandra? Vilket är vårt delade ansvar?

Skapar ett pedagogiskt kontrakt mellan eleverna och dig
Börja alltid med en Entrenceticket!

20

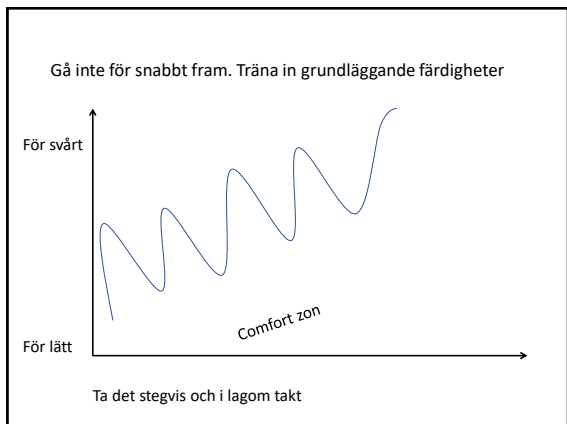
Exit ticket

Samlar upp och sorterar vad som hände under lektionen.

Skapa gärna en rutin att eleverna skriver ned ett ord eller mening som sammanfattar lektionen.

Skapar en möjlighet att se vad som hände under lektionen

21

22

I förändringsarbetet i klassrummet och på skolan

Förändra stegvis med riktning mot målet/visionen

Skapa mätbara, konkreta punkter över förbättringsområden

Fira framgångar och delsegrar. Sedan nästa punkt på listan....

23

stefan hertz
UTBILDNING

www.stefanhertz.se
info@stefanhertz.se
0730 21 50 28

Kontakta gärna mig vid frågor

24